Published on (https://bnm.md)

21.10.2016

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru anul 2015 (date finale)

Conturile internaționale pentru anul 2015 (date finale) – materialul analitic integral [1]

Prezentarea [2]

Pe parcursul anului 2015, economia Republicii Moldova a înregistrat o evoluție descendentă, majorarea PIB-ului în termeni reali în anii 2013-2014 și în primele două trimestre ale anului 2015 fiind urmată de o scădere în trimestrele III și IV. Per total, în anul 2015 a fost înregistrată o contractare a PIB-ului cu 0.5 la sută în termeni reali față de anul precedent (tabelul 1). Această evoluție a fost cauzată în mare parte de reducerea volumului fizic al producţiei agricole (-13.8 la sută faţă de 2014), determinată de diminuarea producţiei vegetale în urma secetei.
Sectorul extern al economiei Republicii Moldova a fost marcat de recesiunea economică înregistrată de principalii parteneri din CSI (Federația Rusă și Ucraina, al căror PIB s-a diminuat, respectiv, cu 3.7 la sută și 9.9 la sută în termeni reali, față de 2014), ceea ce a avut un impact negativ substanțial asupra exportului, precum și asupra remiterilor personale.

Exporturile de bunuri ale Republicii Moldova au avut în ultimii ani o tendință de diminuare, cauzată de scăderea prețurilor la bunurile exportate, în timp ce volumele fizice au fost în creștere. Evoluția prețurilor pe piețele externe în anul 2015 a fost însă, în general, pozitivă pentru Republica Moldova, deoarece prețurile bunurilor importate au scăzut, în medie, într-o măsură mai mare decât cele ale bunurilor exportate. Astfel, raportul de schimb s-a îmbunătățit.

Aplicarea, începând cu 01.09.2014, a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) cu Uniunea Europeană a avut un impact favorabil asupra exporturilor Republicii Moldova în UE (care s-au majorat cu 6.1 la sută față de anul 2014, fără bunurile pentru/după prelucrare), însă insuficient pentru a compensa integral diminuarea exporturilor spre CSI (care au scăzut cu 32.2 la sută față de anul 2014, fără bunurile pentru/după prelucrare).

Remiterile personale primite de rezidenții Republicii Moldova, de asemenea, au manifestat o tendință descrescătoare în ultimii ani, diminuându-se de la 25.3 la sută în raport cu PIB în 2013 până la 21.8 la sută în 2015, în special în urma scăderii intrărilor din Federația Rusă.

Pe piaţa valutară internă s-a păstrat tendinţa de depreciere a leului moldovenesc faţă de euro şi faţă de dolarul SUA. Indicele preţurilor de consum în decembrie 2015 a constituit 113.6 la sută, faţă de decembrie 2014.

Tabelul 1. *Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova*

	UM	2011	2012	2013	2014	2015
Produsul intern brut în preţuri curente	mil. lei	82,349	88,228	100,510	112,050	122,170
Produsul intern brut în preţuri curente	mil. USD	7,016	7,284	7,983	7,981	6,493
PIB, indicii volumului fizic	%	106.8	99.3	109.4	104.6	99.5
Export de bunuri, indicii volumului fizic	%	134	101	113	102	101
Export de bunuri, indicii valorii unitare	%	107	97	98	94	83
Import de bunuri, indicii volumului fizic	%	122	101	106	101	95
Import de bunuri, indicii valorii unitare	%	110	99	99	96	79
Raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri (indicii valorii unitare la export / indicii valorii unitare la import)	%	97.3	98.0	99.0	97.9	105.1
Rata de schimb medie pe perioadă	MDL/USD	11.7370	12.1122	12.5907	14.0388	18.8161
Remiterile personale / PIB	%	24.0	25.2	25.3	24.0	21.8
Fluxurile de ISD (acumularea netă de pasive) / PIB	%	5.0	3.9	3.6	4.4	3.6

Surse: BNM, BNS

Ca rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital efectuate de agenţii economici rezidenţi ai Republicii Moldova cu străinătatea pe parcursul anului 2015, necesarul net de finanţare (suma dintre soldurile conturilor curent şi de capital din balanța de plăți) s-a diminuat cu 17.0 la sută faţă de anul 2014 și a constituit 391.96 mil. USD, ceea ce reprezintă 6.0 la sută în raport cu PIB (5.9 la sută în anul 2014) (tabelul 2).

Tabelul 2. *Contribuțiile principalelor componente la evoluția contului curent al balanței de plăți*

	2011	2012	2013	2014	2015	Modificarea ponderii 2015 / 2014
	%					p.p.
Contul curent / PIB	**-12.1**	**-8.7**	**-6.5**	**-7.1**	**-6.4**	**0.7**
Balanța comercială / PIB	**-40.3**	**-40.6**	**-37.5**	**-36.6**	**-30.1**	**6.4**
Export de bunuri și servicii / PIB	39.1	37.2	38.0	37.0	38.1	1.1
Import de bunuri și servicii / PIB	79.3	77.8	75.5	73.6	68.3	-5.3
Balanța veniturilor primare / PIB	**8.2**	**11.2**	**10.9**	**10.3**	**7.1**	**-3.3**
Intrări de venituri primare / PIB, din care:	13.3	14.4	14.6	14.0	12.6	-1.4
Remunerarea salariaților / PIB	12.9	13.9	14.0	13.3	12.1	-1.2
Ieșiri de venituri primare / PIB, din care:	5.1	3.2	3.6	3.7	5.5	1.9
Venituri din investiții / PIB	4.5	2.5	3.1	2.8	4.2	1.4
Balanța veniturilor secundare / PIB	**19.9**	**20.7**	**20.1**	**19.1**	**16.7**	**-2.4**
Intrări de venituri secundare / PIB, din care:	21.5	22.3	21.7	21.0	18.9	-2.1
Transferuri personale / PIB	12.9	13.4	13.4	12.7	11.7	-1.0
Cooperarea internațională curentă / PIB	3.4	3.5	3.2	4.3	3.0	-1.3
Ieșiri de venituri secundare / PIB	1.6	1.6	1.6	1.9	2.2	0.3
Contul de capital / PIB	**0.5**	**0.3**	**0.7**	**1.2**	**0.4**	**-0.8**
Necesarul net de finanţare (soldul conturilor curent şi de capital) / PIB	**-11.7**	**-8.4**	**-5.7**	**-5.9**	**-6.0**	**-0.1**

Deficitul contului curent s-a redus cu 27.1 la sută față de anul 2014 și a constituit 414.84 mil. USD, ceea ce reprezintă 6.4 la sută în raport cu PIB (7.1 la sută în anul 2014). Evoluția negativă a balanței veniturilor primare a influențat contul curent în sensul deteriorării (-3.3 p.p. ale raportului la PIB), în primul rând din

cauza scăderii remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți (-1.2 p.p.), precum și în urma majorării plăților de venituri (sub formă de dividende, dobânzi etc.) ce au revenit investitorilor străini (+1.4 p.p.). S-a diminuat și excedentul înregistrat la veniturile secundare (-2.4 p.p.), ca rezultat al scăderii intrărilor de transferuri personale (-1.0 p.p.) și de asistență din exterior (în cadrul cooperării internaționale, atât la nivelul administrației publice, cât și la nivel privat) cu 1.3 p.p.

Diminuarea veniturilor obținute de rezidenți a contribuit la scăderea importurilor de bunuri de consum. Asociată cu încetinirea activității economice și, respectiv, cu diminuarea importurilor de materii prime și bunuri de capital de către agenții economici, aceasta a contribuit la micșorarea importurilor de bunuri și servicii cu 5.3 p.p. relativ la PIB. Concomitent, exportul de bunuri şi servicii raportat la PIB s-a majorat cu 1.1 p.p., astfel încât deficitul comercial raportat la PIB s-a diminuat cu 6.4 p.p. față de anul 2014.

Principala sursă de acoperire a necesarului net de finanțare în anul 2015 (tabelul 3), reflectată în contul financiar al balanței de plăți, au fost activele de rezervă ale statului, în special în trimestrul I 2015, utilizate de BNM pentru intervenții pe piața valutară internă cu scopul neutralizării fluctuațiilor excesive ale cursului de schimb al leului moldovenesc. Diminuarea activelor de rezervă pe parcursul anului a constituit 4.7 la sută în raport cu PIB. Intrările nete de capital sub formă de investiții directe, de asemenea, au contribuit la acoperirea necesarului net de finanțare în mărime de 3.5 la sută relativ la PIB, în particular datorită reinvestirii profiturilor. Concomitent, alte investiții au înregistrat ieșiri nete de capital (1.4 la sută în raport cu PIB), în special în urma retragerii de către nerezidenți a depozitelor deschise în băncile licențiate rezidente.

Tabelul 3. *Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete*

	2011	2012	2013	2014	2015	Modificarea ponderii 2015 / 2014
	% în raport cu PIB					p.p.
Contul financiar	**-10.6**	**-6.7**	**-4.6**	**-7.1**	**-6.8**	**0.3**
Investiții directe, din care:	**-4.5**	**-3.5**	**-3.1**	**-3.9**	**-3.5**	**0.4**
Participații la capital și acțiuni, altele decât reinvestirea profiturilor	-1.8	-1.7	-1.7	-1.6	-0.9	0.7
Reinvestirea profiturilor	-1.2	0.2	-0.2	-0.4	-1.9	-1.5
Instrumente de natura datoriei	-1.5	-1.9	-1.2	-1.9	-0.7	1.2
Investiții de portofoliu și derivate financiare		**-0.3**	**-0.1**	**-0.2**		**0.2**
Alte investiții, din care:	**-10.1**	**-9.8**	**-4.8**	**3.8**	**1.4**	**-2.4**
Numerar și depozite	-3.1	-1.7	0.2	2.3	3.2	0.9
Împrumuturi	-5.2	-6.3	-2.1	0.1	-0.3	-0.4
Credite comerciale și avansuri	-1.9	-1.8	-1.7	-1.7	-1.5	0.2
Alte creanțe / pasive	0.2	0.1	-1.2	3.1	0.1	-3.0
Modificarea activelor de rezervă	**3.9**	**6.8**	**3.5**	**-6.7**	**-4.7**	**2.0**

Notă: (-) – intrări nete de capital, (+) – ieșiri nete de capital

Poziţia investiţională internaţională a Republicii Moldova (conform BPM5) la 31.12.2015 a rămas net debitoare şi a constituit -5,654.17 mil. USD, soldul negativ majorându-se față de sfârşitul anului 2014 cu 1.0 la sută: activele externe însumând 3,335.64 mil. USD, în scădere cu 10.1 la sută, iar pasivele – 8,989.81 mil. USD, în descreştere cu 3.4 la sută. Ritmul scăderii a determinat înrăutăţirea raportului dintre stocul activelor şi pasivelor externe cu 2.8 p.p. până la 37.1 la sută la 31.12.2015. Stocul angajamentelor faţă de investitorii străini direcţi a reprezentat 3,466.07 mil. USD (în scădere cu 4.1 la sută de la începutul anului) şi a constituit 38.6 la sută din totalul pasivelor.

Stocul activelor oficiale de rezervă a scăzut cu 18.5 la sută pe parcursul anului 2015 și a constituit 1,756.81

mil. USD la 31.12.2015. Totuși, volumul activelor oficiale de rezervă corespunde criteriilor tradiționale de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 4.8 luni); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 122.3 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 88.0 la sută); acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria externă pe termen scurt + 15% din alte angajamente de portofoliu + 5% din M2 + 5% din exportul de bunuri și servicii (au acoperit 254.6 la sută).

Tabelul 4. *Indicatorii principali aferenţi poziţiei investiţionale internaţionale*

	UM	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	2015 / 2014 (%)
Poziţia investiţională internaţională netă	mil. USD	-4,825.09	-5,085.32	-5,346.05	-5,598.53	-5,654.17	101.0
Stocul activelor externe / stocul pasivelor faţă de nerezidenţi	%	38.4	41.1	43.0	39.9	37.1	-2.8 p.p.
Stocul investiţiilor directe în economia națională	mil. USD	3,261.06	3,466.67	3,620.97	3,613.78	3,466.07	95.9
Ponderea investiţiilor străine directe în stocul pasivelor	%	41.6	40.1	38.6	38.8	38.6	-0.3 p.p.
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intra-grup) în stocul pasivelor	%	32.5	35.0	34.5	32.9	32.7	-0.2 p.p.
Stocul activelor oficiale de rezervă	mil. USD	1,965.32	2,515.00	2,820.63	2,156.63	1,756.81	81.5
Stocul activelor oficiale de rezervă / Import mediu lunar (pe 12 luni) de bunuri şi servicii	luni	4.2	5.3	5.6	4.4	4.8	107.8

Datoria externă brută a Republicii Moldova (conform Ghidului SDE 2013/MBP6) la 31.12.2015 a înregistrat 6,345.43 mil. USD, micșorându-se pe parcursul anului cu 3.4 la sută (tabelul 5). Datoria publică şi public garantată a reprezentat 26.8 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1,702.04 mil. USD, diminuându-se de la începutul anului cu 1.7 la sută. Datoria privată negarantată s-a cifrat la 4,643.39 mil. USD, în scădere cu 4.0 la sută de la finele anului precedent. Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine

datoriei pe termen lung (77.4 la sută). Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul datoriei externe a Republicii Moldova sub formă de împrumuturi şi alocări de DST a constituit 43.0 la sută.

Tabelul 5. *Indicatorii principali aferenţi datoriei externe*

	UM	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	2015 / 2014 (%)
Datoria externă brută	mil. USD	5,359.35	6,019.84	6,674.38	6,570.26	6,345.43	96.6
Datoria externă publică şi public garantată	mil. USD	1,521.35	1,762.57	1,774.92	1,731.05	1,702.04	98.3
Datoria externă pe termen lung	mil. USD	4,073.44	4,698.20	5,003.79	5,012.32	4,909.52	97.9
Ponderea datoriei externe publice şi public garantate în datoria externă brută	%	28.4	29.3	26.6	26.3	26.8	0.5 p.p.
Ponderea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută	%	76.0	78.0	75.0	76.3	77.4	1.1 p.p.
Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi şi alocări de DST	%	47.4	48.0	44.9	43.7	43.0	-0.7 p.p.
Active oficiale de rezervă / Datoria externă pe termen scurt	%	152.8	190.3	168.8	138.4	122.3	-16.1 p.p.

Balanța de plăți pentru anul 2015 (date finale) [3]

Poziția investițională internațională la sfârșitul anului 2015 (date finale) [4]

Datoria externă la sfârșitul anului 2015 (date finale) [5]

Seriile statistice sunt disponibile începând cu anul 1995 pentru balanţa de plăţi conform MBP5 și cu anul 2009 pentru balanţa de plăţi conform MBP6, anul 1998 pentru poziţia investiţională internaţională, anul 2001 pentru datoria externă conform MBP5 și anul 2009 pentru datoria externă conform MBP6.

Balanța de plăți (MBP6)

[6]

Datoria externă (MBP6)

[7]

Balanța de plăți [8]

Poziția investițională internațională [9]

Datoria externă [10]

See also

Tags

Balanţa de Plăţi [11]

Datoria Externă [12]

Poziţia Investiţională Internaţională [13]

statistics [14]

evoluția conturilor internaționale [15]

conturile [16]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/54138

Related links:

[1] https://bnm.md/files/CI-2015-final_11.pdf [2] https://bnm.md/files/Prezentarea-2015_final.pdf [3] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-anul-2015-date-finale [4] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-anului-2015-date-finale [5] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-anului-2015-date-finale [6] https://bnm.md/files/BP-BPM6-2009-Q2-2016-ro.xls [7] https://bnm.md/files/DE-BPM6-2009-Q2-2016-ro.xls [8] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP12.xhtml?id=0&lang=ro [9] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP13.xhtml?id=0&lang=ro [10] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP1.xhtml?id=0&lang=ro [11] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [13] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [15] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [16] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile